

ALEXANDRE DEMAIN

DURF TE BELEGGEN!

(Eindelijk) begrijp je hoe je op
de beurs je geld laat opbrengen

INHOUD

INLEIDING **7**

---

1. WAT MOET IK DOEN MET MIJN SLAPEND GELD? **11**

- A. Tijd is geld 14
  - B. Veiligheidsmaatregelen 15
  - C. Een kwestie van contant geld 16
  - D. Geen wondermiddel 21
  - E. Voor ieder wat wils 22
-

2. BAKSTEEN OF PAPIER? **25**

- A. Keuken te koop 28
  - B. Een 'vast inkomen' krijgen 30
  - C. Flexibele effecten 32
  - D. En de Rolexen? 34
-

3. VAN SCHREEUWEN TOT NOTEREN **37**

- A. Financiële tempels 40
- B. De machine om effecten liquide te maken 41
- C. Zoals op de fruitmarkt 44
- D. Papier op een balans 44
- E. Een beknopte geschiedenis 46

---

4. VAN DE RENTE LEVEN	51
A. De Minister van Financiën is onfeilbaar	54

---

5. KOOP AANDELEN	61
A. Te ontvangen dividenden	64
B. Stemrecht voor houders	66
C. Eendracht maakt macht	67
D. De kunst van nabootsende belegging	69
E. Wat kiezen?	71

---

6. GROTE EN KLEINE INFORMATICATABELLEN	75
A. Een beetje context	78
B. Een meer doeltreffende maar minder gezellige markt	80

---

7. EEN EFFECTENMAKELAAR BINNEN HANDBEREIK	83
A. De makelaars maken je het hof	86
B. Uw wens is mijn bevel	87
C. Tegen een lage prijs	88

---

8. DE BEURS: KINDERSPEL?	93
A. De computers die het ritme van de markt aangeven	97
B. Gamificatie van de markten	99

---

9. WAAROM KOERSEN STIJGEN EN DALEN	103
A. Beter één vogel in de hand dan tien in de lucht	106
B. Een rentevoet die continu verandert	107
C. Regel van drie	109
D. De mirakels van winst	110
E. Een modegril	114

---

10. DE MARKT VERSLAAN? 119

- A. Neem een deel aan de economische vooruitgang 122
  - B. Een spiegel voor de beursmakelaars 123
  - C. Per maand werken 127
  - D. Een rustige belegger zijn 131
-

11. DE VERSCHILLENDE SOORTEN BELEGGERS 135

- A. Een risicovolle zaak 138
  - B. Een kwestie van perspectief 140
-

12. MANDEN VOOR EIENEN 143

- A. Te raadplegen barometers 146
  - B. Alles heeft zijn prijs 149
  - C. Geld is niet alles 153
  - D. Uit uniformiteit ontstaat verveling 154
-

13. VERSCHILLENDE SOORTEN BELEGGINGEN 157

- A. Een kwestie van verhouding 160
  - B. Van geld je passie maken 162
  - C. Een zoveelste innovatie die alles zal verstoren 164
  - D. De komst van 'niet-beursgenoteerde' aandelen 167
  - E. De reële economie financieren 168
-

CONCLUSIE 173**NOG MEER INFORMATIE 174**

INLEIDING

Voor heel wat mensen is de beurs een mysterieus financieel gebouw, voorbehouden voor een groepje ingewijden. In 1971 publiceerde mijn grootvader, Dominique Demain, beursjournalist en hoofdredacteur van de krant *L'Écho*, een boek getiteld *Du papier qui travaille* (Papier dat werkt) om de beleggingswereld van zijn geheimzinnigheid te ontdoen en voor iedereen toegankelijk te maken. Dit boek werd uitgegeven door *L'Écho* en werd al snel een bestseller in België. Het werd elf keer herdrukt en er werden meer dan 80.000 exemplaren van verkocht. Hij verrichte hiermee een heuse krachttoer: hij legde met eenvoudige woorden de grondbeginselen van het beleggen en van de financiële markten uit.

Toen ik 16 jaar oud was, opende dit boek voor mij de deur naar de fascinerende beleggingswereld en deed me enkele jaren later financiële studies volgen en vervolgens in deze sector werken. Ik vond het bijzonder hoe actueel het boek ook nu nog klinkt, ondanks alle technologische en maatschappelijke veranderingen sinds zijn publicatie. Ik heb het meerdere keren gelezen en dit viel me elke keer op. Ik was er niet alleen door geboeid, maar het hielp me ook tijdens mijn studies omdat het ingewikkelde begrippen met een ontwapenende eenvoud uitlegde. Daarom vond ik dat dit boek een tweede leven verdiende. Ik besloot het up-to-date te maken zodat het een nieuwe generatie lezers kan inspireren en begeleiden.

Ik vertelde al dat de wereld van de financiële markten grondig is veranderd sinds de tijd van mijn grootvader. De beurs was tien een fysieke locatie, met geschreeuw van makelaars en uitwisselingen van waardepapieren met te knippen bonnen. Er was geen internet, geen *tradingalgoritmen*, geen bankapps waarmee je in een seconde een order kon plaatsen. Alles leek tastbaarder, maar aanzienlijk minder efficiënt. Tegenwoordig werken de markten sneller, zijn ze voor iedereen toegankelijk en worden ze gedomineerd door hoogwaardige technologische tools. Het basisbeginsel is echter ongewijzigd gebleven: een marktplaats waar bedrijfsaandelen worden verhandeld.

Dit boek is bestemd voor iedereen die in de financiële wereld wil beginnen beleggen zonder zich overweldigd te voelen door het technische jargon. Het begeleidt je stap voor stap bij het ontdekken van beleggingen. Of je nu student, jonge professional bent of gewoon nieuwsgierig bent naar wat je geld kan opbrengen, hier vind je een duidelijke en toegankelijke uitleg die aangepast is aan onze tijd en de tijdloze basis van Dominique Demain in acht neemt.

Je krijgt inzicht in de verschillende beleggingsvormen, van spaargeld over de beurs tot vastgoed. Je ontdekt het belang van beleggen om je geld te doen opbrengen, de mechanismen die aan de grondslag liggen van deze logica en de verschillende manieren om zich te laten meeslapen door de financiële markten

Maar voordat we de beurswereld induiken, moeten we de verschillende opties begrijpen voor wie zijn geld wil laten opbrengen. We herhalen de basis waarover Dominique

Demain het had: wie zijn geld wil beleggen, moet zorgvuldig bepalen in welke mate elk van de drie criteria van goed sparen moet worden behaald: zekerheid, liquiditeit en rendement. Ik ben er om je hierbij te begeleiden.

WAT MOET IK DOEN MET MIJN SLAPEND GELD?

1.

De fabelschrijver vertelt ons: «De krekel die de hele zomer heeft gezongen, voelde zich heel droef...» Nog voordat De La Fontaine erover schreef, bewezen mensen eeuwenlang dat het nuttig was om eerder als de mier te doen en wat spaargeld 'opzij te zetten' om het hoofd te kunnen bieden aan toekomstige tegenslagen.

Zorgen voor spaarcentjes is de meest elementaire manier van sparen. Daarbij worden geldstukken of biljetten in een oude sok of een andere soort spaarpot gestoken. Maar al snel blijkt dat die manier ontoereikend is. Het volstaat immers niet om te sparen, je moet ook de waarde behouden en vermijden dat het gespaarde geld in waarde daalt. Bankbiljetten en zelfs goudstukken verliezen immers na verloop van tijd hun koopkracht. En als je je geld oppot, dan brengt het niets op, en dat is niet bijzonder nuttig.

Dat brengt ons bij het probleem van beleggingen: hoe behoudt mijn spaargeld zijn beginwaarde en koopkracht? Hoe kan ik ervoor zorgen dat het opbrengt en dus groeit?

Elk beleggingsprobleem bestaat uit deze twee elementen: **veiligheid** (het spaargeld behouden) en het **rendement** (het doen opbrengen). Er is ook een derde doelstelling: de **liqui-**

diteit. Dat is de mogelijkheid om (een deel van) het spaargeld om te zetten in contant geld wanneer je het nodig hebt. Bij oppotten stelt dat probleem zich uiteraard niet: je hoeft je spaarpot maar leeg te maken. Bij andere vormen van sparen, die tegelijk veilig zijn en geld opbrengen, kun je niet onmiddellijk aan je geld om het te gebruiken.

We zeggen het maar meteen: de ideale belegging is niet alleen veilig maar levert heel wat op en kun je elk moment voor iets anders gebruiken. Wel, deze ideale belegging bestaat jammer genoeg niet. Je moet de voor- en nadelen van elke beleggingsvorm afwegen, afhankelijk van je behoeften en zelfs afhankelijk van je verschillende soorten behoeften.

Vind je veiligheid absoluut onontbeerlijk? Dan zal het rendement lager liggen. Wil je een grote opbrengst? Dan moet je risico's nemen en veiligheid grotendeels opofferen. Wil je je geld op elk ogenblik kunnen afhaken? Dan zijn er niet veel mogelijkheden om je geld te doen opbrengen.

! Je moet dus het evenwicht vinden dat het beste bij je past.

A. Tijd is geld

Als je besluit om je geld te beleggen, dan moet je een complex evenwicht vinden tussen rendement, veiligheid en liquiditeit. Bij deze keuze moet je rekening houden met een fundamenteel element: geldontwaarding, wat doorgaans **inflatie** wordt

genoemd. Inflatie verwijst naar de algemene en aanhoudende stijging van de prijzen van goederen en diensten in een economie. Bij inflatie verliest geld na verloop van tijd zijn waarde. Je **koopkracht** wordt dus steeds kleiner.

Daarom moet je zeker rekening houden met de inflatie wanneer je een financiële beslissing neemt. Als je gaat voor absolute zekerheid zonder rekening te houden met het rendement, kan de waarde van je geld na verloop van tijd gedaald zijn. Beleg je echter te agressief, dan loopt je spaargeld mogelijk buitensporige risico's. Je geld beleggen is dus belangrijk om het op lange termijn te behouden en te vermijden dat de waarde ervan daalt.

B. Veiligheidsmaatregelen

Het eerste **veiligheidsaspect** van een belegging is uiteraard het beschermen tegen dieven. Dat is een zuiver materieel probleem dat kan worden opgelost door het afsluiten van een diefstalverzekering, door de aankoop van een inbraakbestendige kluis, door de huur van een kluis in een bank, door het plaatsen van je beleggingen bij een aansprakelijke derde of door het feit dat het spaargeld bestaat uit een eenvoudige inschrijving op een bankrekening. Het belangrijkste is dat het geld zich op een veilig geachte plaats bevindt. Tegenwoordig plaatsen de meeste mensen hun geld op een bankrekening, wat het veiligheidsprobleem oplost.

Een tweede aspect van het probleem is te weten komen of het bedrag van het spaargeld al dan niet aan schommelingen

onderhevig is en wat het mogelijke belang is van deze schommelingen.

‡ Als je je spaargeld wil laten opbrengen, moet je risico's nemen en dus de kans lopen om geld te verliezen.

Alle goederen die op een markt worden verhandeld, zoals effecten en onroerende bezittingen, zijn onderworpen aan de wet van vraag en aanbod. Afhankelijk van de marktschommelingen kun je er grote winst boeken maar ook verlies. In het laatste geval beschik je niet meer over al je spaargeld.

Ten slotte is er het behoud van de koopkracht van het spaargeld. Als de kosten van levensonderhoud in een land stijgen (iets wat in België en andere landen van de wereld nagenoeg altijd het geval is), dan verliest een bankbiljet continu zijn waarde om te voldoen in de levensbehoeften. Het verliest steeds meer koopkracht. Dat noemen we 'geldontwaardering' of 'inflatie'. Er is ook een risico op devaluatie, als je buitenlands geld hebt of goederen die zich niet bevinden in het land waar je woont.

c. Een kwestie van contant geld

De bescherming tegen marktschommelingen en de bescherming tegen waardevermindering van het geld gaan niet noodzakelijk hand in hand. Soms sluiten deze twee elementen elkaar uit. Het geld op een spaarrekening schom-

melt niet, maar is mogelijk onderhevig aan geldontwaardering. Aandelen op de beurs beschermen in theorie op lange termijn tegen geldontwaardering, maar schommelen.

Als we spreken over **rendement**, moet je een onderscheid maken tussen twee bezorgdheden die elkaar vaak ook bestrijden. Enerzijds zijn er de **opbrengsten**, dat is de regelmatige vergoeding (huur, interest of dividend) die wordt betaald door wie het belegde geld gebruikt. Anderzijds is er de **kapitaalswinst**, de meerwaarde. Spaargeld dat een grote opbrengst oplevert, biedt doorgaans weinig mogelijkheden op winst en omgekeerd. Zo zijn er op de beurs bedrijven die al hun winsten in hun groei investeren, terwijl andere bedrijven deze winsten gebruiken om ze contant aan hun aandeelhouders uit te betalen. Bij de eerste categorie zorgt de investering er hopelijk voor dat de waarde van het bedrijf stijgt en dat het aandeel winst oplevert. Bij de tweede categorie wordt niet meteen een winst verwacht maar zorgt het aandeel elk jaar voor een mooi inkomen (dat we 'dividend' noemen).

Wat de **liquiditeit** betreft, moet je nagaan of je de belegging op elk ogenblik in contant geld kunt omzetten (wat het geval is bij een belegging 'op zicht'), of je er pas na een bepaalde periode over kunt beschikken. Dit begrip geeft dus weer in welke mate de belegging kan worden verruild voor contant geld.

Een ander liquiditeitsprobleem is de vraag of het mogelijk is om slechts een deel van het spaargeld op te nemen, dus of het gespaarde bedrag **deelbaar** is. In heel wat gevallen heb je als spaarder immers niet al je spaargeld nodig. Een vast-

goedbelegging (zoals een huis) wordt vaak als ondeelbaar voorgesteld, wat een nadeel is.

Als je bijvoorbeeld 1000 euro belegt in aandelen van 10 euro per stuk, dan kun je op elk ogenblik je aandelen verkopen en zo je geld in veelvoud van 10 terugkrijgen. Je moet dan uiteraard wel een koper vinden, maar de meeste aandelen van bekende bedrijven kun je heel eenvoudig verhandelen op de beurs. Dat geldt dan weer niet voor vastgoed: als je een huis van 500.000 euro koopt, ben je niet zeker dat je je geld onmiddellijk terug hebt. Om te beginnen omdat de vastgoedprijzen schommelen en je niet zeker bent dat iemand het voor dezelfde prijs van je zal kopen. Vervolgens moet je een koper vinden. Dat kan een hele tijd duren en verloopt waarschijnlijk minder snel dan op je telefoon in een seconde tijd een aandeel van Apple verkopen. Ten slotte kun je ook niet een deel van het huis verkopen om een beetje geld terug te krijgen. Het is alles of niets.

Nu heb je een overzicht gekregen van de beleggingsproblemen. Hoe voldoen de belangrijkste aan de spaarders voorgestelde beleggingsvormen aan de criteria voor **veiligheid**, **rendement** en **liquiditeit**?

De bekendste beleggingsvorm is ongetwijfeld de spaarrekening. Iedereen met een bankrekening in een Belgische bank kan gratis een spaarrekening openen. Je kunt je geld op elk ogenblik afhalen, en het geld dat erop blijft staan levert interesten op. Wat zijn de voor- en nadelen van deze beleggingsvorm?

Eerste positief kenmerk: de stortingen op de bankrekeningen zijn niet onderhevig aan kapitaalschommelingen. Het

gestorte bedrag wordt volledig terugbetaald, vermeerderd met eventuele interesten. Het betreft welteverstaan het nominale bedrag.

Vervolgens levert het gestorte bedrag een inkomen op in verhouding tot de duur van de belegging. Dat is niet echt veel als het om een zicht-, spaar- of termijnrekening gaat. Een 'termijnrekening' is een rekening waarop je je geld gedurende een welbepaalde duur kunt laten opbrengen. Het gestorte geld wordt gedurende een bepaalde periode geblokkeerd, in ruil voor een kleine of grote interest afhankelijk van de duur van de termijn.

! **Hoe langer het geld op de rekening geblokkeerd staat, hoe groter de interestvoet.**

Merk op dat in tegenstelling tot bij een spaarrekening er op deze interesten 30% belasting wordt geheven, wat we 'roerende voorheffing' noemen.

De roerende voorheffing is een rechtstreekse heffing op de opbrengst van je financiële beleggingen, zoals interesten of dividenden. In België bedraagt deze inhouding aan de bron doorgaans 30%. Het is een soort van belasting op je financiële inkomsten.

De eerste 1050 euro interesten op je spaarrekening ontsnappen echter aan deze belasting, net als de eerste 859 euro van je dividenden. Anders gezegd, als je winsten onder deze drempel blijven, betaal je geen voorheffing. Daarboven wordt de heffing automatisch toegepast en ingehouden door je bank nog voordat je het geld krijgt. In het geval van dividenden moet je dit bedrag zelf terugvorderen via je belastingaangifte.

Het derde voordeel: de belegging is liquide, min of meer afhankelijk van het type rekening of boekje. Je kunt onmiddellijk aan het geld op zicht- en spaarrekeningen, terwijl je tot het einde van de opzegtermijn moet wachten om je geld van een termijnrekening te kunnen halen.

Ten slotte kun je beleggingen in een bank of spaarkas ook gedeeltelijk terugkrijgen. Dat is nog een voordeel van de liquiditeit.

Er zijn ook nadelen: deze stortingen zijn niet beschermd tegen geldontwaarding. Het is niet zeker dat de koopkracht van het belegde geld wordt behouden, zelfs niet bij een termijnrekening. Dat hangt af van de rente- en interestvoeten.

Anderzijds leveren deze stortingen maar weinig op, zelfs niets als je er onmiddellijk over wil kunnen beschikken. Dat is niet zo bij aandelen en obligaties, die van vandaag op morgen in contant geld kunnen worden omgezet als je ze op de beurs verkoopt.

Ten slotte leveren stortingen op de bank en spaarkas geen enkele kapitaalswinst op, terwijl de verkoopprijzen van aandelen en vastgoed wel kunnen stijgen.

D. Geen wondermiddel

We kunnen dus stellen dat deze eerste beleggingsvorm wel voldoet aan specifieke behoeften, maar niet aan alle behoeften. Ze is bijvoorbeeld heel nuttig om te zorgen voor het best mogelijke gebruik van werkkapitaal of als tijdelijke belegging van bedragen die je op een bepaald ogenblik nodig hebt. Ze is dan weer niet echt geschikt om te sparen voor je oude dag: eerst en vooral omdat de waardevermindering wegens de stijgende kosten voor het levensonderhoud groter kan zijn dan de interestvoet die je krijgt.

Je kunt je spaargeld echter op andere manieren beleggen dan met het spaarboekje en bankdeposito's. Je kunt een stuk grond in de rand van een grote stad kopen, of een appartement in Spanje: Belgen hebben een 'baksteen in de maag' en zijn tuk op vastgoedbeleggingen. Je kunt ook effecten kopen: aandelen of obligaties; elk van deze twee categorieën heeft heel verschillende kenmerken. Je kunt zelfs goederen kopen zoals kunstwerken, horloges, grondstoffen, edelstenen of

whisky in vaten. Sommige mensen zweren bij een bepaalde belegging. Elke belegging heeft zijn eigen voor- en nadelen. Die pluizen we hier samen uit.

E. Voor ieder wat wils

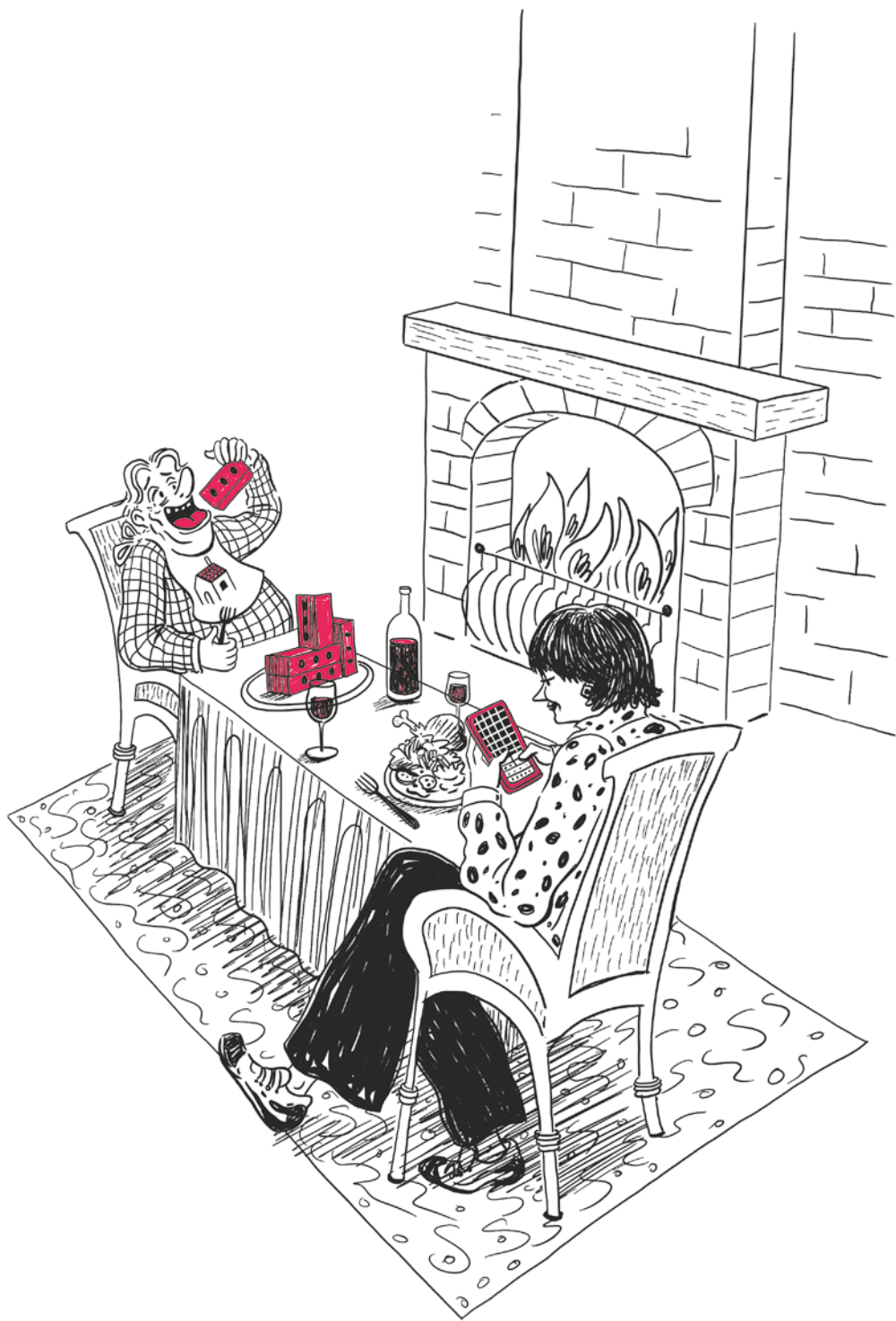
Het belang dat wordt gehecht aan de veiligheid, het rendement, de liquiditeit en de verhouding tussen deze drie begrippen verschilt van persoon tot persoon.

! Je kunt een 'risicoprofiel' opstellen waarmee je kunt bepalen welke aanpak het best bij jou en je spaargeld past.

Vaak wordt aangeraden om dat samen met je bankier te doen, maar je kunt het ook gratis en snel op het internet doen via websites van een derde of die van je bank. Jouw profiel hangt af van je beleggingshorizon, je financiële situatie, het gewenste rendement en vooral je houding tegenover risico.

Afhankelijk van je risicobereidheid beleg je een kleiner of groter deel van je spaargeld op de beurs en beheer je dat vervolgens 'actief' of 'passief'. De 'actieve' belegger wil het beter doen dan de markt om grote winsten te boeken. Hij koopt daartoe individuele aandelen, op het gevaar af grote bedragen te verliezen door te proberen. De 'passieve' belegger laat zich liever door de markt leiden en belegt in fondsen of aandelen- en obligatiekorven om zijn verliezen te beperken.

Je geld beleggen op de beurs houdt risico's in die je moet kunnen aanvaarden. Het gebeurt niet zelden dat je in enkele maanden tijd 10, 20 of 30% van je geld op de beurs verliest wegens een onverwachte gebeurtenis zoals een pandemie. Ben je bereid om zo'n eventuele tegenslag te aanvaarden?

BAKSTEEN OF PAPIER?

2.